

Can Bosc

Dosrius

Ubicació

Comarca:	Maresme
Lloc/Adreça:	Veïnat del Far, 10 - Zona del Far
Emplaçament	Al peu del camí que va del coll de Can Bordoi al Santuari del Corredor, als camps de la Sra Comtessa
Alçada:	453m
Coordenades:	
Latitud:	41.61963
Longitud:	2.44538
UTM Est (X):	453795
UTM Nord (Y):	4607694

Classificació

Número de fitxa	08075-140
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Modern Popular
Segle	XVI
Any	1568
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Número inventari	IPAC 8537
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Pública
Titular:	Diputació de Barcelona
Fitxes associades:	
Can Pruna	
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat

Descripció

Masia aïllada i reformada de grans dimensions, constituïda per diversos cossos adossats que li proporcionen una planta rectangular. El volum principal és rectangular, presenta una coberta de teula àrab de quatre vessants, està distribuït en soterrani, planta baixa i dos pisos i s'organitza en tres crugies. La façana principal, orientada a llevant, compta amb un gran portal d'arc de mig punt adovellat amb els brancals bastits amb carreus de pedra. La resta d'obertures es corresponen amb finestres rectangulars emmarcades amb carreus de pedra, les llindes planes i els ampits motllurats. Les de la segona planta d'arc conopial coronat amb una creu. Les façanes de tramuntana i migdia també compten amb el mateix tipus de finestres. Adossats a la façana de migdia hi ha dos grans contraforts bastits amb carreus de pedra. De la façana de tramuntana destaquen dues espitlleres, que també es repeteixen a la part superior de la façana de ponent. Davant la façana principal hi ha un pati tancat delimitat per un cos rectangular a la banda de llevant. Presenta una coberta de teula àrab de dues vessants i està organitzat en dos nivells. Tot i estar reformat conserva alguns emmarcaments fets amb carreus de pedra i dues espitlleres de control del portal d'accés. De fet, l'accés al pati es fa per la façana de tramuntana a través d'un portal rectangular de grans dimensions, emmarcat amb carreus de pedra i amb la llinda plana gravada amb la següent inscripció: "1562·IHS·MAR" (anagrames de Jesús i Maria). Dins del pati hi ha un pou de planta rectangular i un rellotge de sol força simple. Adossat a la façana de ponent del volum principal hi ha un cos rectangular amb la coberta de teula àrab de dues vessants, organitzat en planta baixa i pis. La façana principal, orientada a tramuntana, presenta un portal d'accés al nivell superior, d'arc de mig punt adovellat amb els brancals fets de carreus de pedra. Al costat hi ha una finestra rectangular feta de carreus, l'ampit motllurat i la llinda d'arc conopial. La resta d'obertures de la construcció són rectangulars i fetes amb carreus. A migdia, el volum té una terrassa i un espai de pati. Finalment, adossats a la banda de ponent del conjunt, hi ha tres cossos rectangulars amb teulades de dues vessants i organitzats en un nivell. Destaca un gran portal d'arc rebaixat bastit amb maons i dos portals rectangulars emmarcats amb carreus de pedra. Davant del portal d'accés al pati hi ha un volum aïllat amb coberta d'un sol vessant i organitzat en dos nivells. Presenta obertures bastides amb carreus, espitlleres i un portal alpis amb la llinda sostinguda amb permòdols. Tota la construcció està bastida amb pedra desbastada de diverses mides, disposada en filades regulars. Hi ha carreus de pedra a les cantoneres i una cornisa motllurada amb ràfec de teula àrab a tot el volum principal.

Observacions:

L'element està inclòs dins dels límits del Parc del Montnegre i el Corredor.

Història

Segons Esteve Albert, can Bosc era la masia més gran i destacable del territori, i la família Bosch del Far, una de les nissagues més antigues i importants del terme. Gràcies al buidatge del Fons Llinatge Mercader, comtes de Bell-lloc, tenim notícia d'un capbreu de diversos dominis a Sant Celoni fet a favor de Salvi Bosch, del Far (anys 1508, 1527 i 1529). En el fogatge de l'any 1515 hi consta el mas Bosc. Posteriorment, el cognom Bosc apareix documentat pels voltants de l'any 1530 en relació a la fundació d'una capelleta dedicada a Nostra Senyora del Socors a la muntanya del Corredor (juntament amb la família de ca l'Arenes). També tenim notícia que l'any 1543, el mas Bosch del Far era propietat de Pere Bosch. En aquest sentit, és probable que la sepultura de Pere Bosch, mort l'any 1578 i situada dins del cementiri de l'església de Sant Andreu del Far, faci referència a la mateixa persona. Posteriorment, l'any 1573, els propietaris del

mas Bosch del Far consten com a patrons "de la fundació del benefici de Nostra Senyora del Àngels de l'església de Sant Sadurní de Collsabadell per Jaume Bosch, prevere" (Plans, 2017: 76). L'any 1591, el mas Bosch del Far torna a aparèixer en un capbreu de cases i terres. Dins del segle XVII, una altra referència a la família Bosc la trobem l'any 1627, en què Joan Arenas i Antoni Bosch van fundar un benefici per a la capella del Santuari del Corredor. Posteriorment, en un capbreu de diversos dominis datat l'any 1650, hi consta en Francesc Bosch com a propietari del mas Bosch del Far. Tenim notícia que entre els anys 1653 i 1677, Francesc Bosch va vendre el mas a la comunitat de preveres de Santa Maria del Mar de Barcelona. A finals de l'any 1677, el mas passà a mans de la família Lloreda de Barcelona. Posteriorment, l'any 1765, la masia va entrar a formar part del patrimoni de la família Belloch per un casament entre els descendents de les dues famílies. D'aquest any data un inventari força destacable del mas i les seves propietats.

Documentalment, en un registre de retolació de carrers i numeració de cases durant el quinquenni 1860-1865, hi consta al Veïnat de l'església del Far, núm. 3, en Joaquim Betllloch com a cap de dos edificis amb 15 habitants i, alhora, dins del Veïnat de Rials (Alfar), núm. 4, apareix el mateix nom com a cap d'un edifici amb 9 habitants. Posteriorment, en una relació de les cases que existien a Dosrius consultada a finals del segle XIX pel rector Gaietà Viaplana, hi consta que l'any 1897 hi havia una casa anomenada "Bosc" dins del veïnat del Far. L'any 1899, el segon comte de Bell-lloc va fer construir un observatori i una casa de fusta, coneguda com "Villa Lina" o "Torre Bell-lloc", destinada a pavelló de caça (fou cremada durant la guerra Civil i estava bastida al turonet que hi ha a tramuntana de la masia). Amb la mort dels comtes, la masia va passar a ser propietat de la "Fundació Bell-lloch-Pozzali" (cognom del comte i la seva esposa), adscrita al Bisbat de Barcelona. L'any 1977, la fundació atorgà a favor de la Diputació de Barcelona la finca de can Bosc, amb una superfície total d'1.658.214 m², i formada per terres de regadiu i de secà, vinya i bosc. Des de l'any 1914, a la masia hi hagueren masovers. Pel que fa a les reformes, hi ha constància que l'any 1994 es va desviar el camí per anar al Corredor, que passava pel mig de la construcció. L'any 1995 es va reconstruir la teulada i es van reparar algunes esquerdes. En l'actualitat, des de l'any 2008, es va reformar i rehabilitar tota la construcció exteriorment, i està a l'espera de finalitzar les reformes interiors i de tenir un nou ús com a Centre d'Informació del Parc del Montnegre i el Corredor.

Bibliografia

ALBERT, Esteve (1989). La guerra civil a Canyamars (1936-1950) i els senyors de Barcelona. Argenton: L'Aixernador, p. 51-52. ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1988). "Dosrius al primer terç de segle (1900-1933)". El Comú, núm. 2, p. 17. ALSINA I BOIX, Neus; JUBANY I PINÓS, M. Àngels (1995). Una ullada al passat: història gràfica de Dosrius, Canyamars i el Far (1900-1975). [Dosrius]: Ajuntament de Dosrius, p. 66, 105. ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.RR.71/151. ALSINA, Neus et al. (2008). "Fitxes de l'inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius". Duos Rios, núm. 2, p. 137-143. BONET I GARÍ, Lluís (1983). Les Masies del Maresme. Barcelona: Montblanc-Martín, C.E.C., p. 442-446. DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2017). Rutes de llegendes i rondalles. Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona. Barcelona: Diputació de Barcelona, p. 42-45. El Full. Revista d'informació municipal. Dosrius: Ajuntament de Dosrius, núm. 16: 18; núm. 23: 35; núm. 27: 14; núm. 34: 11. GRAUPERA I GRAUPERA, J.; BRIANSÓ I PALLÀS, A. (2007). El Maresme. [Vallbona de les Monges]: March, DL, p. 53. PLANS BERENGUER, Anna (2017). "Notícies del llinatge Belloch a can Bosc". Duos Rios, núm. 3, p. 73-84. PUIG-PLA, Josep (2017). "Vida rural i Guerra Civil al Far (1936-1939)". Duos Rios, núm. 3, p. 139-140. RAMIS NIETO, Josep. "Apunts per a una història de la guerra civil a Dosrius (1936-1939)". A Dosrius. Una visita al passat. 1-6 d'abril de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. RAMIS NIETO, Josep. "El poble de Dosrius abans de la dècada de les estadístiques". A Dosrius. Una visita al passat. 4-11 de juny de 2017. Bloc. Accés el 27 de setembre de 2017. RAMIS NIETO, Josep. "Cases a Dosrius (1632-1897)". A Dosrius. Una visita al passat. 1 de novembre de 2017. Bloc. Accés el 27 de

setembre de 2017. SUBIÑÀ I COLL, Enric (2017). "Dosrius i Canyamars a l'edat mitjana. Una terra de pagesos". Duos Rios, núm. 3, p. 27. [Http://www.poblesdecatalunya.cat/](http://www.poblesdecatalunya.cat/) [Consulta: 27-09-2017].

